

Wat vooraf ging aan de komst van Jezus – Jeremia

Wat vooraf ging aan de missie van Jezus was het volk Israël als partner in Gods missie

1. Iets over de profeet Jeremia

Plek in de geschiedenis Koning Josia

Voor Jeremia op het toneel kwam was er de Judese koning Manasse in Juda die niet deed wat Goed was in de ogen van de Heer, Diens kleinzoon Josia is gelukkig een koning van een ander kaliber.² “Hij deed wat juist was in de ogen van de Heere, en ging in heel de weg van zijn vader David en week niet af naar rechts of naar links” (2 Kon. 22:2). Josia probeerde Juda en Jeruzalem te reinigen van haar afgoderijen en begon zijn hervormingen op twintigjarige leeftijd (2 Kron. 34:3-7). Zes jaar later geeft hij de opdracht om de in verval geraakte tempel te herstellen waarbij de hogepriester Hilkia een verloren gewaand wetboek terugvindt (2 Kon. 22:3-10). Bij het horen van de inhoud van dit wetboek scheurt Josia zijn kleren, zo ver was het volk afgefallen van de voorschriften van God (2 Kon. 22:11). Gedurende de rest van zijn korte leven zou Josia zich volledig inzetten om deze afvalligheid tegen te gaan en te strijden voor een volledig religieus herstel en een onafhankelijk Juda (2 Kon 23:1-30).

Helaas was dit tevergeefs, want het volk zou achter de afgoden blijven aanlopen. Tijdens de hervormingen in Josia's dertiende regerings- jaar (627 v. Chr.), wordt er in de stad Anathoth, in het gebied van de stam Benjamin, een jongen tot profeet geroepen. Het is Jeremia.

Levensweg

Jeremia's levensweg wordt door de Heere al op voorhand bepaald voor het profeetschap: “Voordat Ik u in de moederschoot vormde, heb Ik u gekend, voordat u uit de baarmoeder naar buiten kwam, heb Ik u geheiligd” (Jer. 1:5a). De boodschap die hij moet verkondigen richt zich voornamelijk tegen Israël, maar ook tegen de omliggende volken (Jer. 46-51). Het is hoofdzakelijk een boodschap van onheil. Jeremia wordt aangesteld over “volken en koninkrijken, om weg te rukken en af te breken, om te vernielen en omver te halen ...” (Jer. 1:10). De profeet moet de straf en uitvoering van het oordeel van God aankondigen. Israël heeft zich niet aan het verbond gehouden en zal in ballingschap gaan, ondanks alle waarschuwingen door de profeten en mogelijkheden die de Heere heeft gegeven om Zijn toorn te doen afwenden. Ook nu blijft er ruimte voor bemoediging en hoop. Jeremia wordt ook geroepen “om te bouwen en te planten” (Jer. 1:10, e.v.). Deze hoop komt voor Israël voornamelijk tot uitdrukking in de bijzondere hoofdstukken 30-33, maar er is ook hoop voor een aantal omringende volkeren.⁴

Jeremia's boodschap van maatschappelijke en religieuze kritiek wordt hem niet in dank wordt afgenomen . Daardoor is zijn leven gekend door vervolging en lijden. Zijn stadgenoten willen hem het liefst doden (Jer. 11:21); de priesters en profeten beschuldigen hem van verraad tegen Jeruzalem en vinden dat hij de dood- straf verdient (Jer. 26:11); hij wordt bespot, meerdere malen geseld en vastgezet (Jer.

20:2; 38) en er worden samenzweringen tegen hem opgezet (Jer. 18:18). In de tekst staan introspectieve gedeeltes waarin hij zijn wanhoop over deze gebeurtenissen uitspreekt (Jer. 11:18-12:6; 15:10-21; 17:14-18; 18:18-23; 20:7-18). De man die geroepen is vanuit de schoot, vervloekt de dag waarop hij is geboren (Jer. 20:14). Toch kan Jeremia niet zwijgen. : “Wel deed ik moeite om het in te houden, maar ik kon het niet” (Jer. 20:8-9).

Toch schreef de profeet ook woorden van hoop. In wat gewoonlijk het ‘troostboek’ wordt genoemd (Jer. 30-33) klinken bijzondere beloften voor het volk Israël. De Heere zegt toe hun lot te keren en een nieuw verbond te sluiten: “Voorzeker, dit is het verbond dat Ik na die dagen met het huis van Israël sluiten zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven. Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn” (Jer. 31:33). Een paar eeuwen later liep er in Juda weer een Profeet over straat. Een Timmerman, Die net als Jeremia niet werd geëerd in Zijn eigen streek en als een lastpost werd beschouwd. Een Man, Die zou lijden voor de zonde van het volk, niet om het verloren te zien gaan, maar om uiteindelijk met Zijn eigen bloed dat nieuwe verbond te sluiten. Jeremia een priester / profeet die een type is van Jezus in vele opzichten. Zijn roeping van voor de moederschoot. Zijn profetische optreden die Israël Gods wegen wil laten zien en hen aanspreekt op afgoderij en het niet leven als volk van God (leefregels Torah); Ook is het volk zijn roeping kwijt als partners van God. Jeremia is ook een profeet van hoop en bestemming – de missie van God en Israels unieke rol daarin; Ook het profetische naar de Messiaanse hoop – Nieuw hart en nieuw Geest in hun binnenste – nieuwe verbond

2. Inleiding boodschap

Vandaag wil ik inzoomen op hoe Jeremia het volk op hun rol als partners van Gods missie (zegenen van alle volken) wijst en hun paradigma vernieuwd en Gods weg van vorming en zegen te midden van ballingschap als oordeel.

De missie van God – de mens als missie partner - vanaf Abraham het volk als missie partner – Jezus als missie drager – de ekklesia als missie partner.

I. Profetische opdracht voor een volk in ballingschap

Jer. 29:7

Jeremia's brief aan de ballingen

1 Hier volgt de brief die de profeet Jeremia vanuit Jeruzalem heeft gestuurd aan de overgebleven oudsten onder de ballingen, aan de priesters, de profeten en alle anderen die Nebukadnessar vanuit Jeruzalem naar Babel had gevoerd. 2 Hij schreef deze brief toen koning Jechonja, de koningin- moeder, de hovelingen, de leiders van Jeruzalem en Juda en de smeden en wapenmakers al uit Jeruzalem waren weggevoerd. 3 Hij liet hem bezorgen door Elasa, de zoon van Safan, en Gemarja, de zoon van Chilkia, de gezanten die namens koning Sedekia van Juda naar koning Nebukadnessar in Babel reisden. De brief had de volgende inhoud:

4 'Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël, tegen de ballingen die hij vanuit Jeruzalem naar Babel heeft laten voeren: 5 Bouw huizen en ga daarin wonen, leg tuinen aan en eet van de opbrengst, 6 ga huwelijken aan en verwek zonen en dochters, zoek vrouwen voor je zonen en huw je dochters uit, zodat zij zonen en dochters baren. Jullie

moeten in aantal toenemen, niet afnemen. 7 Bid tot de HEER voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.

8 Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël: Laat je niet misleiden door je profeten en waarzeggers. Hecht geen geloof aan hun dromen; ze dromen slechts wat jullie wensen. 9 Wat ze jullie in mijn naam profeteren zijn leugens. Ik heb hen niet gezondenspreekt de HEER.

10 Dit zegt de HEER: Als er in Babel zeventig jaar voorbij zijn, zal ik naar jullie omzien. Dan zal ik mijn belofte gestand doen door jullie naar Jeruzalem te laten terugkeren. 11 Mijn plan met jullie staat vast- spreekt de HEER. Ik heb jullie geluk voor ogen, niet jullie ongeluk: ik zal je een hoopvolle toekomst geven. 12 Jullie zullen mij aanroepen en tot mij bidden, en ik zal naar jullie luisteren. 13 Jullie zullen mij zoeken en ook vinden, als jullie mij tenminste met hart en ziel zoeken. 14 Ik zal me door jullie laten vinden- spreekt de HEER- en ik zal in je lot een keer brengen. Ik zal jullie samenbrengen uit alle volken en plaatsen waarheen ik je verbannen heb- spreekt de HEER- en je laten terugkeren naar Jeruzalem, waaruit ik je heb laten wegvoeren

En zoekt den vrede der stad, waarheen Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren, en bidt voor haar tot den HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben SVT

CONTEXT

Dit is een heel boeiend stuk. Het volk van God is in ballingschap door een heidense keizer, die de stad van God en de tempel heeft verwoest en tot spot heeft gemaakt. Het volk wordt afgevoerd en is krijgsgevangen in de stad Babel de hoofdstad van de gehate vijand

Verrassende profetie

Valse profeten

Er zijn valse profeten die zeggen dat ze zich moeten verzetten en dat God ze spoedig terug brengt. Jeremia komt met een profetie met een zeer verrassende inhoud.

Maak Babylon jullie stad PARADIGMA VERANDERING

Hij roept niet te blijven hangen in het verdriet van de verwoesting van Jeruzalem en de tempel. Hij roept hen op een te gaan leven en wonen in Babylon en dat niet langer als de gehate stad te zien, maar hun stad. De paradigma verandering: jullie zijn volk van God geroepen in de missie van God als partners. Niet alleen in Jeruzalem (prototype in de Bijbel als stad van God), niet afhankelijk van een functionerende tempeldienst, maar zelfs in de stad van satan (Babylon als prototype van stad van satan in OT en NT (zie het boek openbaring). De roeping van Abraham: een volk dat een zegen is voor de volken, is niet afhankelijk van een plaats, tempel of tempeldienst, maar is de identiteit van Gods volk. God gaat met hen mee en stelt hen tot zegen waar ze ook gaan, zelfs in de stad van statan.

Zoek de vrede van die stad

Niet alleen dat, hij roept hen op om de vrede van deze stad te zoeken (na te jagen).

II. Wat is vrede? Shalom

Het Bijbelse begrip Shalom is een van de rijkste meest holistische woord in de Bijbel. Het betekent veel meer dan een vredig gevoel of gebrek aan oorlog. Het is een situatie waarin alles ok is. Het is de fysieke, emotionele, relationele en morele situatie van welzijn.

Shalom: is wanneer alles werkt zoals God het bedoeld heeft voor iedereen altijd, en waarbij niemand is buitengesloten.

Shalom is een situatie die voortkomt uit Gods gerechtigheid, zijn barmhartigheid (genade) en trouw.

Gerechtigheid is een God in actie tegen alles wat shalom verstoort en waar mensen worden onderdrukt

III. Volk van God / Opdracht van God

Wat zegt het over God?

God is een God van genade, en van herstel. Eerst voor het eigenvolk: ze mogen zelfs in Babel in hun identiteit als volk van God staan. Ballingschap is niet alleen oordeel, maar ook forming en bestemming!

Volk: Geroepen om te zegenen

Incarnatie – wordt deel van het leven in de stad.

Durf het aan om als Gods mensen te leven van een stad van de duisternis. Zoals Jezus werd gezonden om ‘onder ons te wonen’ God heeft geduld (70 jr) meerdere generaties. En tuinen huizen, banen, kinderen, scholen – leef onder hen. Het Koninkrijk werkt op de afstand van een aanraking en een gesprek.

Dat wordt de bron van jullie vrede

In het najagen van de vrede van de gehate stad zullen jullie je vrede ontvangen

In het brengen van de vrede in de stad van de onderdrukker, zullen ze de bron van hun eigen vrede vinden. Dit is een mysterie van Gods koninkrijk, bij het staan in je bestemming en het geven van jezelf voor het welzijn van anderen, zelfs je vijanden zal je zelf VREDE vinden. Daniel en anderen zijn in deze roeping gaan staan. En Ezra en Nehemia zijn kinderen die vanuit deze profetie zijn gevormd. Zij zijn een zegen voor de keizer. En de Keizer wordt gebruikt om hen te ZENDEN om de stad en de tempel te herbouwen, met zegen, en middelen van Babylon! In het zoeken van de vrede van de stad zal jou vrede zijn. We zijn geroepen om een instrument te zijn van de vrede van God op de plaats waar God ons heeft of zendt. Soms blijft de shalom in ons leven steken, omdat we gefocust zijn op meer shalom voor ons. God daagt ons uit: als je shalom zoekt voor anderen, zal je zelf meer shalom ervaren.

IV. Vrede najagen is een actie woord:

Het volk wordt opgeroepen niet in een bubbel van vrede te overleven in een stad van de onderdrukker, maar het is een actie woord wat hun uitdaagt om alles te doen wat in hun macht is om te vrede van de stad te bevorderen, te bevechten, te bewaren. En het net zo serieus te doen als of ze in Jeruzalem zijn. En het is een multi-generatie opdracht, ze zijn geroepen om een generatie vredestichters voort te brengen.

Actief zoeken - alsof je het doet voor Jeruzalem. Het volk van God is geroepen om een instrument van Gods vrede te zijn!

- **Aanwezigheid** - en daarin Gods aanwezigheid ‘mee’ brengen in waar je bent / waar je bent geroepen
- **Proclamatie** - van Gods beloften en in Zijn naam aan de orde stellen wat niet recht is.
- **Participatie** - actief betrokken: in Gods naam en door Zijn kracht handelen voor het welzijn van je omgeving.

V. Priesters – bidt voor de stad waarin de Heer je geplaatst heeft.

De roeping om als priesters de noden van de stad voor de Heer te brengen en voorbede te doen voor de stad is een belangrijk onderdeel van vrede brengen. Het is het begin punt. Alle stadbewegingen van God over de wereld die ik ken, zijn gestart met gemeenschappelijk en eenparig gebed. Wij zijn geroepen als Koninklijk priesterschap.

Jeremia geeft instructies aan het volk. Deze zelfde instructies zijn actueel voor de Kerk in onze tijd. Voor Jefta voor jou persoonlijk: God wil zijn tempel op wielen zetten, en door zijn Geest diep in de haarvaten van de stad blazen, zodat de shalom van Hem wordt verspreid in alle facetten van het leven.